

Den ærede Indenrigsminister gjorde saaledes opmærksom paa, at naar man sammenlignede lollandske Forhold med faalsterke, blev det en Misrefommandation, en Misandbefaling af den lollandske Sag. Den høitæredede Indenrigsminister vil ikke have disse to Landsdele sammenlignede i det Stykke — jeg skal forøvrigt ikke komme nærmere ind derpaa — idet det ikke skulde kunne gaa an at drage Sammenligninger mellem Gæberne paa Lolland og paa Falster. Det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Vojfen) mente, at det heller ikke kunde gaa an at tale om den Byrde, der er paalignet det lollandske Digelag pr. Td. Hartkorn, end lige pr. Td. Land; men jeg veed saa ikke, hvad der bliver at tale om. Der kom fra den ærede Indenrigsminister og fra det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Vojfen) en Bemærkning, som jeg derimod maa dvæle en lille Stund ved. De kom nemlig til at bruge det Udtryk: „Det fede Lolland“. Det fik mig noget i Ørerne, dette „fede Lolland“; jeg har hørt saa Meget derom og har endogsaa engang haat særdeles Forventninger om at se denne Fedme berne. Ja, hvis det er fedt Ler, man søger paa Lolland, saa kan man faae Fedt berne; men hvis man derimod virkelig mener den Fedme, der bestaar i righoldigt Muld, saa tror jeg, at man snarere skal gaa til Sjælland, Fyn og det østlige Jylland. Jeg er født paa Sjælland, hvor jeg har levet til mit 22de Aar, og jeg bildte mig ind, at naar jeg kom til Lolland, kom jeg til en Guldbgrube; men jeg tog bitterlig fejl. Ja, vi have nok gode Jorder berne, det vil jeg ikke negte, men „fede“ Jorder har jeg ikke set. Hvis man tilhørd de lollandske Landmænd at bytte — og hvis de forstode at bytte — disse deres „fede“ lollandske Jorder med middelgode sjællandske eller fynske Jorder, saa tror jeg, at de gjorde det og sagde Tak til. Jeg kan godtbyrde det med Tal. Sagen er den, at de lollandske Jorder have den Feil, at de ere græsfattige, og at de ligesom alle andre Jorder let kunne udtonnes, hvad de ere blevne i en overordentlig Grad i den sidste Menneftaalder. Endvidere have de den Feil, at de ere meget sene til at lade sig drive op til en høi Grad af Kultur, idet de, som sagt, ere græsfattige. Dernæst ere de vanskelige at drive. Et vaadt Aar er ubeligt, og for de tørre Lerjorder er et tørt Aar ogsaa vanskeligt. Naar man tager de statistiske Beretninger — jeg skal ikke trætte de ærede Medlemmer længe, det er kun saa Dptegnelser, jeg skal nævne — viser det sig ogsaa, hvorledes Forholdene paa Lolland ere en Følge af den store Græsfattighed. Maribo Amt f. Ex. er et af de Amter i Landet, der er fattigt paa Kreaturer, og man vil indrømme mig, at naar det gjælder om at bibringe Jorden en saa høi Grad af Kultur som muligt, er et stort Kreaturhold en væsentlig Fordel. Oftefer man Sta-

tistisk Tabelværk 4. Række C. I., vil man finde, at Lolland er det Amt i Danmark, der har det mindste Antal af Hornkvæg næstefter Bornholm og Kjøbenhavns Amter; det siger ikke saa lidt. Derimod er det det Amt, der har de allerfleste Heste, hvilket er i Analogi med det gamle Ord, man har paa Lolland, at „Lollands Høining og Høvedes Hine faar aldrig Ende“; det er nemlig vanskelige Jorder at drive; de fordrer en umaadelig Hestekraft, binde meget og tilstede, som sagt, kun et meget ringe Kreaturhold. Det er den Fedme, der er berne! Saa er der een Ting til; Lolland har, som bekjendt, det høieste Hartkorn. Lige vi Danmarks statistiske Tabelværk, 3. Række, 3. Bind, ville vi se, at naar vi betragte Høsten, saa er ganske vist det gennemsnitlige Udbytte, taget pr. Td. Land, høiest for Lollands Vedkommende, men naar vi tage det pr. Td. Hartkorn, dumper Lolland dybt ned i Rækken. Nu vil jeg nok spørge, naar det er en Kjendsgjerning for enhver Landmand i vore Dage, at Jorderne kunne udtonnes og let blive udtonne, om det saa er det Fordelagtigste at have Jorder, som kun tilstede et lille Kreaturhold, eller Jorder af en mild, muldet Karakter som i Jylland, Fyn og Sjælland, der tilstede et stort Kreaturhold. Disse Bemærkninger har jeg ikke kunnet tilbageholde. Deril kommer, at Landet er sid, leret og uden Sten, hvilket gjør, at de kommunale Udgifter ere forholdsvis større der end noget andet Sted i Landet. Det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 2den Valgkreds (Naberg) sagde, at der var en himmelvid Forskjel mellem Forholdene i Jylland og paa Lollands Ryster. Det er nu et stærkt Udtryk, synes det mig, at sige, at der er en „himmelvid“ Forskjel, thi det er jo saa vidt som fra Jorden til Himmelen; det synes mig dog, at Forholdene ikke kunne være saa forskellige, eftersom det er Vandet, der begge Steder gjør Skade, og nu gad jeg dog vide, hvad der er værst, enten at Vandet kommer og fylder en Sandbank bort eller det kommer og bryder ind og fylder hele Landsbyer med Tusinder af Mennefter, Huse og Kvæg bort. (Afbrydelse af Buss). Jeg veed ikke, om det er paa Jyllands Vestkyst som hos os; men der er det i ethvert Tilfælde ingen Spøg, naar Digerne ikke ere i Orden, thi det er at sætte Livet i Fare Dag og Nat, eftersom man ikke veed, naar Floden kommer. Der siges vel i Motiverne af den høitæredede Indenrigsminister, at i Jylland er der daglig Fare, men paa Lolland ikke; men enhver Storm, ethvert Høivande kan dog ved kombinerede Omstændigheder bringe os en Stormflod og sætte Livet i Fare. Jeg tør nu ikke komme nærmere ind paa at sige, hvor Meget vi yde i Digeskat pr. Lønde Land eller pr. Lønde Hartkorn eller pr. Enhed. Dels er det sagt og dels er der afstaaet os Veien dertil, saa jeg skal kun nævne et eneste Exempel. Her var en Mand inde for